

Rapport 2023 – åpenhetsloven

Telia Norges arbeid i henhold til åpenhetsloven

Innledning

Telia Norge AS (Telia) er omfattet av åpenhetsloven - Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, som trådte i kraft 1. juli 2022, med plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger som skal offentliggjøres innen 30. juni hvert år.

Åpenhetsloven har til formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Telia er tilfreds med at det gjennom åpenhetsloven rettes større oppmerksomhet omkring grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i virksomheter og hos virksomhetenes leverandører. Vi antar også at effekten av den nye loven vil øke når opp til 9000 virksomheter er pålagt å redegjøre for hvordan de håndterer menneskerettsrelevante problemstillinger i sin egen virksomhet.

I tillegg erfarer vi at våre egne kunder etterspør flere detaljer om hvordan vi som leverandør forholder oss til åpenhetsloven, fordi disse kundene også er omfattet av loven.

Som en samlet konklusjon, har Telia allerede solide prosesser når det gjelder å vurdere risiko knyttet til våre aktiviteter, leverandører og tredjeparter, også når det gjelder grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vårt bærekraftsarbeid innbefatter også vurdering av arbeids- og menneskerettigheter. Vi har en aktiv og omfattende aktsomhetsprosess og tydelige vilkår for våre leverandører som følges opp gjennom ulike revisjoner. Våre risikovurderinger og vår oppfølging bekrefter at våre leverandører og underleverandører i stor grad er profesjonelle virksomheter som har rutiner og systemer for å følge opp arbeids- og menneskerettigheter også på sin side.

Selskapets virksomhet og lokalisering

Telia Norge er et ledende teknologiselskap som bygger samfunnskritisk infrastruktur og leverer innovative produkter og tjenester innen TV, internett og mobil til både forbruker og bedriftsmarkedet. Selskapet er et heleid datterselskap av Telia Company AB (37 prosent eiet av den svenske stat). Telia Company er et førende telekommunikasjonskonsern i Norden og Baltikum.

Telias inntekter er generert innen det norske markedet, med unntak av internasjonale trafikkinntekter. Selskapet har sitt hovedkontor på Økern i Oslo. Selskapet har totalt 48 butikklokasjoner i Norge, i tillegg til kundesentre og annen virksomhet i flere norske byer. Telia har merkevarene Telia, OneCall, MyCall og Phonero. Ved utgangen av 2022 hadde selskapet gjennomsnittlig 2175 årsverk.

Forankring

Styret i Telia Company har det overordnede ansvaret for tilsyn med bærekraft, etikk og menneskerettigheter. I tillegg er konsernledelsen (inkludert Telia Norges CEO) representert i både globale og regionale kvartalsvise møter om governance, risks, ethics and compliance, hvor også problemstillinger omkring menneskerettigheter diskuteres. Alle interne retningslinjer som vedtas i Telia Company gjelder også for Telia Norge.

Telias etiske retningslinjer og andre interne regler

Telia har nylig revidert sine [etiske retningslinjer](#) vedtatt av Telia Companys styre. Dette er Telias etiske kompass som inspirerer og veileder alle ansatte, styremedlemmer, tredjeparter som leverandører (inkl. underleverandører), konsulenter og frilansere.

Telias etiske retningslinjer er i samsvar med gjeldende lover og annet regelverk, samt internasjonale konvensjoner.

Alle ansatte skal gjennomgå en e-læring om våre etiske retningslinjer med jevne mellomrom.

Telia har i tillegg en rekke [retningslinjer \(policies\) og instruksjer](#) som er fordypninger av våre etiske retningslinjer, og som alle ansatte må følge. Dette regelverket besluttes og forvaltes av henholdsvis styret i Telia Company, CEO eller konsernets ledelse.

Telia har en egen varslingskanal – Speak-Up Line ([EthicsPoint - Telia Company](#)) hvor ansatte og tredjeparter kan varsle om brudd på våre etiske retningslinjer, herunder også helse, miljø og sikkerhet og brudd på arbeidsrettigheter. Alle har også anledning til å varsle anonymt.

Ansvarlige innkjøp

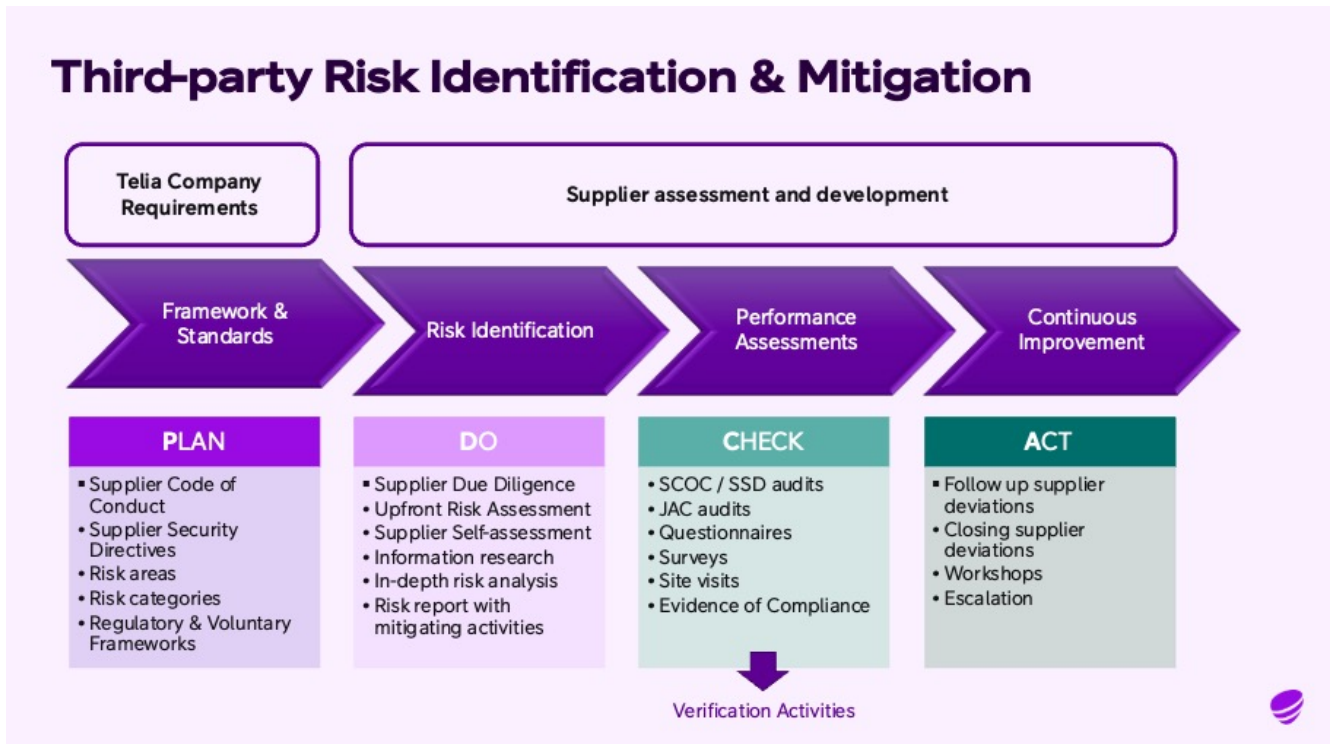
Aktsomhetsprosess for leverandørvurdering

Telia har en omfattende aktsomhetsprosess, forankret i kravene i OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og relatert til innholdet i vår [Supplier Code of Conduct](#) og vårt [Supplier Security Directive](#).

Telias avdeling for ansvarlige innkjøp (Risk&Sustainability) foretar aktsomhetsvurderinger og videre oppfølging.

Telias prosess for ansvarlige innkjøp:

Formålet med Telias aktsomhetsprosess er å sikre at Telia inngår avtaler med leverandører som oppfyller våre standarder, og at disse krever det samme fra sine egne leverandører.

Supplier Code of Conduct er etablert for å kunne definere praksis og refererer til de krav Telia forventer at våre leverandører forholder seg til når det gjelder

- å beskytte grunnleggende menneskerettigheter
- å respektere og fremme trygge og rettferdige arbeidsforhold
- ansvarlig håndtering av miljøspørsmål
- korrupsjon og interessekonflikter
- rettferdig konkurranse
- sikkerhet (eget vedlegg)
- etisk standard i leverandørkjeden
- konfliktmineraler

Revisjonsprosessen overfor leverandører har en risikobasert tilnærming som innebærer at de leverandører som er vurdert som risikoleverandører blir inkludert i revisjonsplanen for videre vurdering. Imidlertid er det ofte forhold som er vanskelig å oppdage som en del av revisjonsprosessen, og da anvendes andre typer vurderinger/dypdykk for å identifisere mulige risikoer på kjente sårbare områder, som for eksempel det som nå er mest aktuelt – bygg/anleggsbransjen og transportbransjen.

Risikovurdering knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Egen virksomhet

HMS arbeidet i Telia Norge foregår kontinuerlig.

Risikovurdering i egen virksomhet gjennomføres og oppdateres med jevne mellomrom; og når forutsetningene, det vil si risikobildet endrer seg. Det er ikke dokumentert alvorlige hendelser eller tilfeller i egen virksomhet.

Telia er ISO 45001 sertifisert for å strukturere og kvalitetssikre dette arbeidet.

Våre leverandørers virksomhet i Norge

Telia Norge har avtaler med ca. 4000 leverandører innen forskjellige kategorier. Mange av disse avtalene er inngått med hele Telia Company.

For å utvikle og rulle ut fremtidens mobilnett - 5G - samt modernisering av det eksisterende nettet, inngår Telia avtaler med dyktige og seriøse leverandører innen bygg/anleggsbransjen. I forbindelse med risikovurderingen av leverandører har Telia tatt utgangspunkt blant annet i følgende kilder:

- Regjeringens handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivs-kriminalitet (2022)
- Økokrims trusselvurdering (2022)
- Arbeidstilsynets årsrapport (2022)
- Fair Play Byggs årsrapporter

Dette kommer i tillegg til våre egne erfaringer gjennom våre metoder som skriftlige revisjoner og stedlige inspeksjoner.

En foreløpig konklusjon på dette er at bygg/anleggsbransjen og bruken av arbeidskraft er den sektor hvor det kan være høyest risiko for potensielle brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, fare for arbeidslivskriminalitet og alvorlig grov utnyttning i arbeidslivet.

Revisjoner

Telia har gjennomført revisjoner og stedlige besøk på leverandørers og underleverandørers arbeidsplasser, basert på våre risikovurderinger.

Telia har det siste året også foretatt skriftlige spørreundersøkelser og oppfølgingsdialoger med flere av våre største leverandører innen bygg/anlegg for å følge opp vår revisjonsprosess og våre krav i Supplier Code of Conduct, i tillegg til annen (lov)regulering som for eksempel arbeidsmiljøloven på området menneske- og arbeidsrettigheter. Telia registrerer en økende bevissthet hos våre leverandører omkring de faktiske forhold og våre konkrete avtalekrav.

Mange av våre leverandører er dessuten også forpliktet til å følge åpenhetsloven, og derigjennom skal også de redegjøre for hvordan de følger lovens krav i sine årlige rapporteringer.

Videre oppfølging og tiltak

Telias detaljerte, skriftlige undersøkelser som besvares av leverandørene i bygg/anlegg, har vist seg effektive og viser en økende bevissthet rundt kravene, og ikke minst gjennomføringen.

En dialog i etterkant har gitt både Telia og våre leverandører verdifull innsikt i hva som gjøres og hva som er utfordringene.

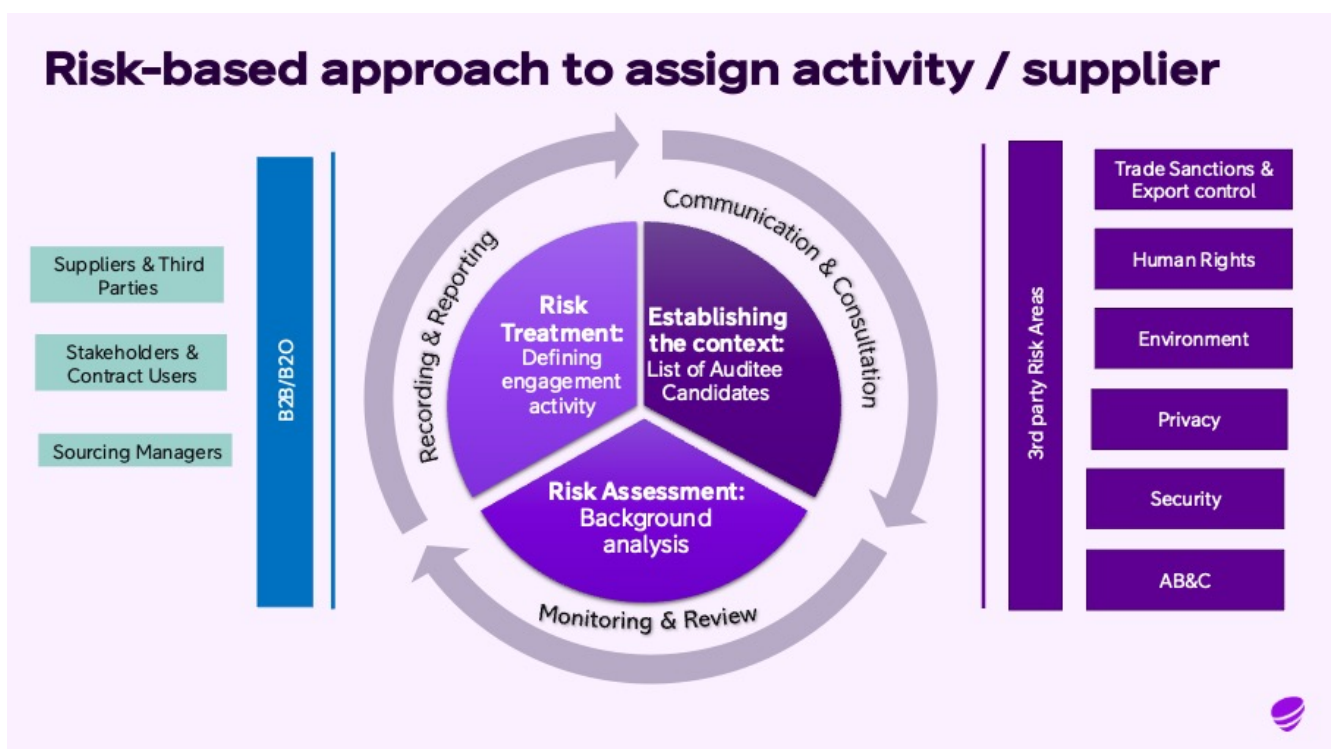
Telia vil fortsette arbeidet med å verifisere og sikre at våre leverandører og underleverandører følger de kravene vi har satt når det gjelder menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og den informasjonen som aktsomhetsvurderingen har gitt oss.

For bygg/anlegg og transportbransjen vil fokus fremover fortsatt være på området menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det er fortsatt viktig å legge vekt på om de krav som er akseptert av våre leverandører også samsvarer med det de faktisk gjør.

Revisjonsprogrammet for 2023/24 vil blant annet inneholde:

- oppfølging av leverandører på bakgrunn av Revisjonsprosessen og spørreskjema til leverandører
- stedlige besøk på byggeplasser hos leverandører og underleverandører i bygg/anleggsbransjen
- dialog med myndigheter som Arbeidstilsynet og Skatteetaten

Revisjonsprosessen

Vår erfaring har vist at det under de stedlige undersøkelsene på byggeplassen kan være vanskelig å fange opp useriøse arbeidsforhold, spesielt der det omfatter sårbare utenlandske ansatte.

Telia tror det kan være formålstjenlig med en et tettere dialog mellom sentrale aktører i bygg/anleggsbransjen, telekomsektoren og myndighetene, med sikte på å utarbeide en bransjestandard med relevante sjekkpunkter for lettere å kunne avdekke brudd på ansattes rettigheter.

Leverandører i utlandet

Telia er avhengig av et antall leverandører og underleverandører hvorav mange opererer globalt i land eller bransjer med utfordringer med å opprettholde etisk forretningspraksis, menneske- og arbeidsrettigheter, helse, miljø og sikkerhet.

Telia foretar omfattende aktsomhetsvurderinger også for alle våre utenlandske leverandører. Alle avtaler inkluderer vår Supplier Code of Conduct, som signeres i forkant av kontraktsinngåelse.

Telia er gjennom Telia Company medlem av [JAC Joint Alliance for CSR](#), en sammenslutning av telekomoperatører (27 medlemmer) som har til formål å verifisere, vurdere og utvikle implementeringen av samfunnsansvar på tvers av produksjonssentrene til viktige multi-nasjonale leverandører av IKT industrien.

JAC-prosessen er et koordinert stedlig revisjon-og utviklingsprogram som er basert på en felles verifikasjon-, vurderings- og utviklingsmetodikk. Prosessen inkluderer også oppfølging av planer. En fortegnelse over leverandører som skal revideres blir forhåndsvurdert og godkjent av medlemmene.

